

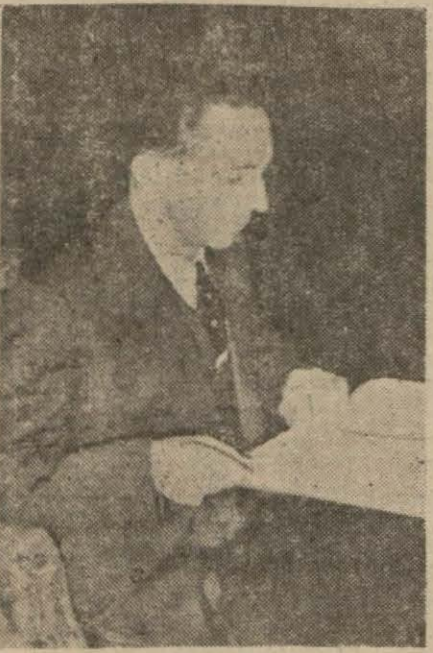

Stalingrad ve Kafkasyada çarpışmalardan birer görünüşü

Berlin diyor ki: Stalingrad hemen hemen Almanların eline geçmiş bulunuyor

Novorosisk - Tuapse kesiminde ileri hareketi devam ediyor

Moskovaya göre Stalingrad bölgesinde piyade ve tanklar tarafından yapılan hücumlar püskürtüldü

Doktor Göbbels'in son bir resmi

Göbbels'in Münih'te yeni bir hitabesi

"Kuşatılmış olmaktan çıktık, kuşatan bir kütle haline geldik,,

"Şimdi iş yalnız ideolojilerde değil, yaşamak imkânlarımızı elde etmektedir,,

"Almanların müdafaa geçecekleri hakkındaki İngiliz iddiaları gülünç sayılabilir"

Münih 18 (A.A.) — Nazır doktor Göbbels, Münih'te Feledbernhalle'de yapılan muazzam bir gösteride bugünkü Pazar günü Münih halkına hitaben «mücadele ruhu ve yurda sadakat» mevzuu etrafında yaptığı bir konuşmada ezcümle şöyle demiştir:

"Bu güzel şehrin halkına son de-

Berlin, 18 (A.A.) — Alman orduları baş kumandanlığının Novorosisk - Tuapse kesiminde

de Alman ve müttefik kuvvetlerinin düşmanın derinliğine kademeleli mevzilerine karşı yapacağı (Devamı 5 inci sayfada)

Askerî vaziyet

Almanların Sohum'a karşı olan hareketlerinin terakki etmekte olduğuna dair alâmetler var

Diğer cephelere umumî bir bakış
Yazan: Emekli General K. D.

1 — Şark cephesinde: Almanların şimal batı Kafkaslardaki ileri hareketleri o kadar terakki etmiş ve Alman kuvvetleri sarpa-

dağ yol ve geçitlerinden Tuapseye o derece yaklaşmıştır, ki dünkü Alman resmi tebliği ilk defa olarak (Devamı 5 inci sayfada)

Mekteb programlarına ahlâk ve muâşeret dersleri konmalı mı?

Mütahassıslar ne diyorlar?

SUPHI NURİ İLERİ DİYOR Kİ: «Hastalığın tedavisi şimdilik yok gibidir... İzcilik, kooperatifçilik ve askerlik. Bu üç büyük mekteb gençleri yükseltir ve adam eder

Mekteb müfredat programlarına muâşeret ve ahlâk dersleri konmalı mı mevzuu etrafındaki anketimiz tanınmış profesörlerimiz ve mütefekkirimiz arasında büyük bir alâka uyandırmıştır. Aynı mevzu hakkında bugün de Yüksek İktisad ve Ticaret mektebi profesörlerinden Dr. Suphi Nuri İlerinin düşüncelerini okuyacaksınız. Profesör diyor ki:

«— Zannedersem bu meseleye dair size cevap verenler hep aynı şeyleri söyleyeceklerdir. Orijinal bir mütalea bulmak kolay değildir. Evvelâ şunu söyleyeyim ki, hastalık malumdur, teşhis konulmuştur. Tedaviye gelince: Bunun için bir ilâci yoktur. Zamanla ve mütemadi bir gayretle bel-

Suphi Nuri İleri

[Halkın ekmeklik hububatı] Hububat için azamî satış fiyatı tesbit edilmesi muhtemel

Hükûmetin azamî satış fiyatı hakkındaki yeni kararına intizaren Polatlıda buğday alımı ve sevki durdu

Türk - İngiliz ittifakının yıldönümü

«Türkün karakterini yalnız iki çizgi ile çizmek gerekse birinci çizgiye soğukkanlılık ikinci çizgiye sözde durmak damgası vurulabilir»
Yazan: Ekrem Uşaklıgil

Siyaset âleminde herhangi bir hâdise ve kararın verildiği neticeyi ölçmek için hiç aldatmayan tek mihenk taşı zamandır.

19 İlkteşrin 939 ile 19 İlkteşrin 942 arasında geçen zaman gerçi bir devletin hayatında hiç denilecek derecede kısadır. Fakat hâdise, hareket ve kararların yıldıırım süratle verilerle tatbik edildiği bu devirde şu üç senelik kısa zaman bile, imzasının yıldönümü bugüne raslayan Türk - İngiliz ittifakının imtihan geçirmiş bir eser olarak kıymetini ölçmeğe gene bol bol yetiştiriyor.

(Devamı 2 nci sayfada Hergün sütunundadır.)

Yatılı okul taksitleri yükseltilecek

Ankara, 18 (Hususi) — Yatılı okulların yiyecekleri, ihtiyaçları ve ekmek fiyatları yükselmiş olduğundan Maarif Vekâleti bu durumla ehemmiyetli surette meşguldür. Yatılı okul taksitlerinin muayyen nisbette artırılması zarurî görülmektedir.

Fransada kanlı hadiseler

Üvyork, 18 (A.A.) — Bir İngiliz kaynağından haber verildiğine göre, Lyon'da Laval'in zabıtası ve hücum kuvvetleri el bombası (Devamı 5 inci sayfada)

Bulmacalarımız

Dün neşrettiğimiz bulmacamızla 15 nci seri bulmacalarımız nihâye ermiş oldu.

Bu seriye aid bulmacaları halletmiş olan okuyucularımızın bunları süratle göndermelerini rica ederiz. 16 nci seri bulmacalarımızı bu gündün itibaren neşrediyoruz.

Polatlıda 53 belediyenin mümessilleri ihtiyacı temin için bekliyorlar

Yakında bir koordinasyon kararı neşrediliyor

Ankara, 18 (Hususi) — Hububat için bir de azamî satış fiyatı tesbitinin zarurî olacağı hakkında muhtelif belediyelerin mümessilleri Ticaret Vekâletinde tetkik olunmuştur. Yakında bir koordinasyon kararı neşri ihtimali kuvvetlidir.

Ankara belediyesi böyle bir karara varmanın hararetle tarafı görülmüştür. Zira yurdun muhtelif istihsal merkezlerinde ve bu arada Polatlıda buğday alımına teşebbüs eden birçok be-

(Devamı 2 nci sayfada)

Ticaret Vehili Behçet Uz

Bir kısım müstahsilin türlü israf yollarına sapmaları üzerinde ehemmiyetle duruluyor

Millet meclisi çalışmalarına başladığı zaman Parti Grubu toplantılarında bu mevzuun da ele alınacağı anlaşılmaktadır

Ankara, 18 (Hususi) — İstihsal maddelerinin yüksek kıymette satıldığı şu sıralarda ellerine büyük para geçen bir kısım müstahsillerin bu vaziyeti ve fırsatı nimet bilerek bir taraftan istihsalın artırılması yolunda tedbirler alacakları, diğer taraftan da ocaklarında ve muhitlerinde yasa dışı şartlarını islah edecek çarelere tevessül etmeğe özenenleri yerde türlü israf yollarına sap-

Umumî kanaat

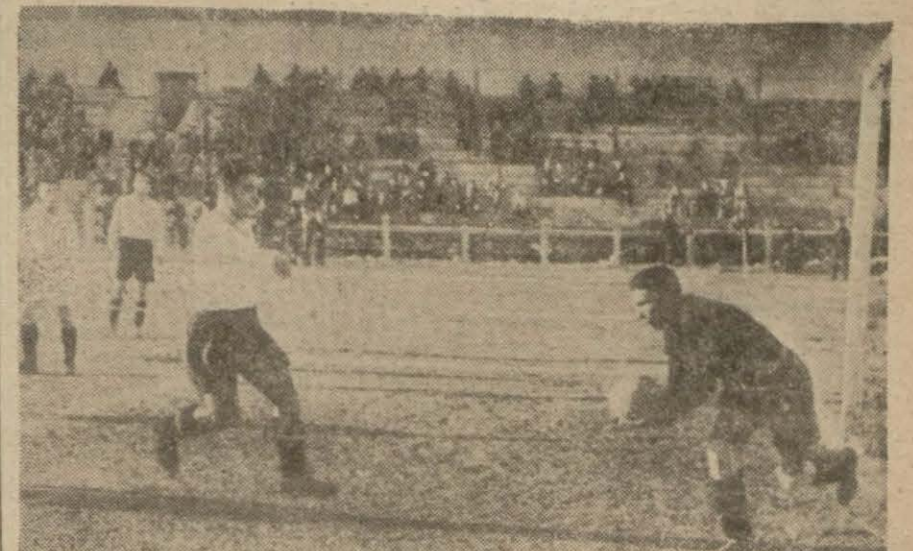
Umumî kanaat, Millî Şefin geçen 2 inciteşrin nutkunda müstahsillere yaptığı bir tavsiyeyi tekrarda millî menfaat olacağı merkezindedir

tıkları muhtelif yerlerden gelen malûmattan anlaşılmaktadır. Bazı köylerde Klüp ve Altınbaş giri yerde türlü israf yollarına sap-

(Devamı 5 inci sayfada)

Dünkü lig maçları

Beşiktaş Vefayı büyük bir güçle yenebildi

Vefa - Beşiktaş maçı ndan heyecanı birsafha [Yazısı sayfa 3/1 dedir]

Hergün

Türk - İngiliz
İttifakının yıldönümü

Ekrem Uşaklıgil

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Politikada hisle konuşulmaz.

Türkiye Cumhuriyetinin men faati eski bir devletin döküntüleri üzerine yeni bir devletin kurulduğu günden itibaren sulhün muhafaza edilebilmesindeydi. Bu uğurda elimizden geldiği kadar çalıştık. Harb yanlısı hesab, muhakeme ve bilgiler neticesinde bir olay olduktan sonra ise hiç değilse bulaşma sahasının ölçülü kalmasını istedik. Türk-İngiliz ittifakının akdine saik olan amillerin başında bizim hiç değişmeyen bu istegimiz aranmalıdır.

Türkün millî karakterini yalnız iki çizgi ile çizmek gerekse birinci çizgiye soğukkanlılık, ikinci çizgiye sözde durmak dam gası vurulabilir.

Muharebenin ilk sonlarına doğru İngiltere çok zor duruma düştü; karanlık, buhranlı günler geçirdiği de oldu.

Cumhuriyetimizin Türkte ahdde vefa karakterini hatırlatan nutku böyle buhranlı bir zamanda söylenmiştir. Türkün ezeli ve ebedî soğukkanlılığının son nümunelerinden biri de ateş dalgasının Trakya'da olsun, Suriyede olsun hududlarımızda danyandığı günlerde görülmüştür.

Türk - İngiliz ittifakının ilk günlerde karşı cepheye soğuk bir tesir yapmış olduğunu biliyoruz. Fakat Türkün hareketi en ilham veren düşünce ve endişelerin mahiyetini anlayarak takdir etmekte karşı cephe de gecikmedi. Ve bu anlayışa Türkün soğukkanlılık ve sözde durmak karakterine ek olarak eski dostluklara sadakati, karşı tarafta da aynı işleri doğurunca, yeni vaziyetten ortaya tazelanmış bir dostluğun yeni bir muhabesesi doğdu.

Şimdi bir tarafın müttefiki isek öbür tarafın dostuyuz. Bu iki tarafı san'at bize dünyanın şu dar kısmında olsun sulhü muhafaza etmek imkânı ile birlikte âtiye nisbî bir emniyetle bakmak imkânını veriyor, aynı zamanda da mutlak samimiyet ve dürüstlüğümüzün her iki tarafta da aynı derecede takdir u yandırdığını görmek zevkini bahşediyor.

Fakat Türk hodbin değildi.

Yurdda sulh temennisi şartımızın ilk kısmını teşkil eder, ci-handa da sulh isteriz. Temenni edelim, ki görünen manzaranın belirttiği korkunç hakikat ve ihtimallerin aksine olarak bu istegimiz kısa bir zaman içinde tahakkuk etsin ve Türk Cümhuriyeti vakti gelince, bitaraf vaziyetinden istifade ederek bu şehada tarihini söyleyecek, beşeriyetin minnetini çekecek bir rol oynamak imkânını bulsun.

Ekrem Uşaklıgil

Denize düştü, fakat
kurtarıldı

Cerrahpaşada Camiîşerif so-kasında oturan Mustafa Köprüdeki Ada iskelesinden denize düşmüşse de etraftan yetişenler tarafından kurtarılmıştır.

TAKVİM 1 nci teğrin

Fenni sene 1928	19	Arabi sene 1361
1 nci teğrin 6	Pazartesi Resmi sene 1942	Hizir 167

GÜNEŞ	Şevval		İMSAK
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
7 16	8	5 07	
12 52		11 12	
	Öğle	İkinci	Akşam
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
E 12 50	16 01	18 24	19 56
V 9 05	9 37	12	1 81

RESİMLİ MAKALE:

Yavru kuşun yiyeceğini Allah verir.

Allahın ilk ve son düştüğü yavru kuş değildir.

Şehir Haberleri

Kömür tevziatının
İslâhı kararlaştırıldı

Yükleme, sevkiyat ve satışlar için yeni bir sisteme ihtiyaç görülüyor, Havzada bir şirket kurulması tasavvur ediliyor

İktisad Vekâleti kömür tevziatını daha iyi bir hale getirmeğe karar vermiştir. Bunun için, ilk iş olarak Havzada istihsal kapasitesinin artırılması düşünülmektedir. Kömürlerin yüklenmesi, sevkiyat ve satılması için de yeni bir sisteme ihtiyaç göstermektedir. Bu yeni sistem bütün satışların, muayyen şartlar dairesinde serbest olması esasına dayanmaktadır. Ancak toptan satışlar kömür havzasında yapılacak, tacirler doğrudan doğruya oradan mal alacaklar; hükümetin tayin edeceği bir kâr nisbeti dahilinde serbestçe satacaklardır.

Havzada düşünülen bu işleri tanzim ve takviye için 60 milyon liralık bir şirketin kurulması üzerinde çalışılmaktadır. Bu suretle gelecek sene yurdun bütün kömür ihtiyacı karşılanmış olacaktır.

Nuri Demirağ gök mektebinden yetişen pilotlar
bugün uçacaklar

Nuri Demirağ gök mektebinden ikinci ders yılı münasebetile pilot olarak yetişen talebeler bugün 12 tayıyre ile Mühendis Mektebi üzerinde uçacaklardır. Bu arada İstanbul matbuatı men sublarından istiyenler de tayyarelere binecekler ve İstanbul üzerinde dolaşacaklardır. Uçuşlara bu sabah saat 8 de başlanmıştır.

Nişanlısına yumruk atan
delikanlı

Fatihte oturan Rıdvan isiminde bir delikanlı nişanlısı Aytenin bir hareketine sinirlenerek yüzüne bir yumruk atmıştır. Bunun üzerine Ayten nişanlısından şikâyetçi olarak mahkemeye müracaat etmişse de yapılan duruşmaları esnasında nişanlılar barışmışlardır.

Çınar ağacından düşen
çocuk yaralandı

Beşiktaşta oturan Turan isiminde 8 yaşında bir çocuk evinin bahçesindeki çınar ağacına çıkmış, muvazenesini kaybederek 15 metre yükseklikten yere düşmüştür. Ağır surette yaralanan Turan Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Üniversite imtihanları

Üniversitenin muhtelif fakültelerinde imtihanlara devam olunmaktadır. Bu imtihanlar ayın 27 sinde bitmiş olacaktır. Üniversite 2 İKinciteğrin tarihinde merasimle açılacak ve tedrisata başlanacaktır. Açılış merasiminde Üniversite Rektörü emil Bilsel bir nutuk

Yeni kararlara göre ekmek
tevziyatı etrafındaki hazırlıklara
şehirimizde dün de devam edildiVali Ankaradan döndükten sonra ekmek
işinin halli için yeni tedbirlere başvurulacak

Önümüzdeki ay başından itibaren yeni kararlara göre yapılacak ekmek tevziyatı etrafındaki hazırlıklar Pazar olmasına rağmen dün de devam olmuştur. Belediye matbaası memur beyannameleriyle halk karnelerini basmak işini durdurmamış, bunların bir kısmı hazırlanmıştır.

İstanbul belediye hududları dahilinde bulunan ve ucuz ekmek alacak olan memurların adedi her daire tarafından yarın akşama kadar belediye İktisad müdürlüğüne bildirilecek, beyanname ve izahnameler alınacaktır. Bu beyannameler ayın 23 üncü Cuma günü akşamına kadar doldurulup kaymakamlıklara verilmiş olacaktır. Müttekaid, eytam ve eramill de malmüdürlüklerinden beyannamelerini alacaklardır.

Memurların İkinciteğrin ve Birinciteğrin aylarına aid ekmek karnelerini ay başından evvel dağıtılacaktır.

Diğer taraftan belediye İstanbulda tanzim satışı haricinde kalacak halkın ekmeçlik buğdayının temin ve tedarikle ehemmiyetle meşgul olmaktadır. Ancak belediyenin bu

Yarın karne ile
şeker tevzi edil-
mesi muhtemel

Bakkallar Cemiyeti şeker şirketinden aldığı şekerleri bugün bakkallara tevzi etmeğe başlayacaktır. Tevziat bugün bitirildiği takdirde yarın dan itibaren bakkalların ekmek karnesine işaret suretinde nüfus başına yarımşar kilo şeker vermeğe başlaması muhtemeldir. Vilâyet şeker tevziatının ne şekilde yapılacağı hakkında bir tebliğ neşredecektir.

İSTER İNAN,
İSTER İNANMA!

Gazeteci arkadaşlarımız - dan biri kısa bir zaman sonra ekmek satışının yeni şekilde başlayacağını mevzu edinerek şehir halkından bir memuru, hususî müessesede çalışan bir vatandaşa fikirlerini sormuş. Memur kararı yerinde buluyor, hususî müessesede çalışan vatandaş ise ekmeğin yüksek fi-

ata satışına itiraz ediyor, bir tüccar ise, bakınız, ne diyor: «— Zahiré tüccarı olduğum için ziyan edeceğim. Gerçi karnesiz ekmek için 50-60 kuruş veriyorduk. Fakat, hiç değilse kendi hakkımızı ucuz alıyorduk. Eh, ne yapalım? Çaresiz sattığımız eşyaya zam yapacağız!»

İSTER İNAN,
İSTER İNANMA!

Fransız sözü..

Sabahdan Sabaha:

İstanbul zengin bir
Şehir değil dir,
Hesabımızı düzeltelim.

Burhan Cahid

Böyle zamanlarda geçinme şartları büyük şehirlerde güçleşir. Köylü ve kasabalı kendini korur. İhtiyaçları da muhitine göredir. Fakat şehirlinin hayatı çok pürüzlüdür. Oturduğu yerde para sarfetmeye mecburdur. Terkos musluğunu kapatsa da hiç su kullanmasa ay başında saat kirası olarak kırk kuruş ödemeye mecburdur. Bunun gibi elektrik, hava gazinden kendini mahrum etse, karanlıkta bile otursa gene aynı ücreti ödeyecektir. Şehirde yaşadığı için şehirli kıyafeti ile gezmeye mecburdur. Bunun manası odur ki eğer şehirli dört nüfus sahibi ise yalnız yalnız gezmeye mecburdur. Karne ile aldığı ekmeğine birer tabak kuru baklayı katık etmiye kalksa en aşağı bir buçuk lira ödemeye mecburdur. Şehirlinin vaziyeti budur.

Denecek ki İstanbulun eğlence yerleri, lüks mağazaları da çoktur. Doğrudur. Fakat bir gece şu eğlence yerlerini bir gezip dolaşın, göreceksiniz ki orada eğlenenlerin çoğu İstanbullu olmayan, fakat İstanbul mal satarak para kazanan insanlarla doludur. Lüks mağazaların ziyaretçileri yerliden fazla yabancıdır. Bugün İstanbulda harbden sonra gelip yerleşmiş zengin yabancıların sayısı çok artmıştır. Mısırdan, Suriyeden, Lübnan dan bile gelenler otelleri apartmanları doldurmuştur. Mesken buhranı da bundan doğmuştur. Bunların arasında asıl İstanbullu nihayet bir vilâyet merkezi olduğu için küçük memurla kalabalık bir işçi tabakası geçinme mücadelesi içindedir. Fakat İstanbul denince gözönüne daima Beyoğlunun barları, lüks mağazaları, şatafath binaları, vızır vızır işliyen otomobilleri gelir. Bu yal dızlı dekorun altında İstanbulun asıl cehresini görmek isteyenler şehrin ağır nüfus kesafetini taşıyan kenar mahalleleri dolaşsınlar. Göreceklendir ki orada asıl İstanbullu katıksız ekmeği ile doymadığı için en tabii hakkı ve yegâne parasız gıdası olan uyku dan bile mahrumdur.

Burhan Cahid

Ankaradaki
at yarışları

Ankara, 18 (Hususi) — Bugünkü at koşularının neticesini şunlardır:

Birinci koşuda bir tek at koşmuştur. İkinci koşuda: Alceylan birinci, Sekban ikinci, Gülcen üçüncü gelmişlerdir. Ganyan 165 plâse 110, Sekbanın plâsesi 120 kuruş vermiştir.

Üçüncü koşuda İz birinci, Pınar ikinci, Haspa üçüncü gelmiştir. Ganyan 290, plâse 135, Pınarın plâsesi 140 kuruş vermiştir.

Dördüncü koşuda Rind birinci, Sansa ikinci geldi. Bahadır koşmadı. Rindin ganyanı 150 kuruş verdi.

Beşinci koşuda Abdurrahman Atcının bindiği Demet birinci, Said Aksonun bindiği Komisaj ikinci, Dandi üçüncü geldi. Ganyan 470, plâse 225, Komisajn plâsesi 225 kuruş verdi. Konca ile Davelacire koşmadılar.

Altıncı koşuda Tomurcuk birinci, Tuna ikinci, Ceylantek üçüncü geldi. Tomurcunun ganyanı 170, plâsesi 145, Tunanın plâsesi 730 kuruş verdi.

Cifte, bahis İz - Demet 13 lira 80 kuruş verdi.

Ankara Kızılay
Merkezi reisliği

Ankara, 10 (Hususi) — Ankara mebusu Arif Bayın Ankara Kızılay merkezi reisliğine se-

Olur mu?

Aklımızın ermediği
Bir hurda demir
satışı

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü'nün kapalı zarfla (1500) ten kadar hurda demir satışına dair bir ilân gözümüze ilişti. Bu hurdalar, idarenin Haliç, İstinye ve Tophane atelye sahalarında artmış. Bir buçuk aylık arttırma müddeti, bu münasebetle iki buçuk aya çıkarılmış.

Bu satışa doğrusu bizim aklımız ermedi. Çünkü bu demirlerin Karabük fabrikalarına sevki ve orada çubuk demir haline ifrağları pekâlâ mümkün iken, bunları satın alabilecek muayyen birkaç firmaya kaptırmak ve bu yüz den onlara yüz binlerce lira kazandırmakta hazine hesabına bir fayda görmedik. Maksad il, âleme para kazandırmak değilse bunların, idare elile toplatılıp adı geçen fabrikaya hemen sevkedilmeleri en muvafık tarzı harekettir. Böylece hazine nin bir cebinden çıkacak takriben birkaç bin lira, öbür cebine birkaç yüz bin lira halinde girebilir. divoruz. Yanlıs bir hareketle hazineye zarar vermeyelim.

Olur mu?

Hasta ana, babası
için hırsızlığı
göze alan çocuk

İbrahim adında 10 yaşında bir çocuk Nacl adında bir adamın parçasını çalarak yakalanarak adliyeyle teslim edilmiştir.

Suçlu çocuk muhakemesi esnasında:

— Annem babam evde hasta yatıyorlar. Onlara ben bakıyorum. Çalıştığım fabrikadan dün işime nihayet verdiklerinden bugün beş parastz kaldık. Pazar olduğundan iş için kimseye müracaat edemedim. Bu işi yapmağa mecbur oldum. Yan kesiciliğin acemisi olduğum için muvaffak olamıyarak yakalandım demişti.

Neticede mahkeme heyeti suçlu-yu 20 gün müddetle hapse mahkûm etmiştir.

RADYO

PAZARTESİ 19/10/942

7.30: Saat ayarı; 7.32: Vücutumuzu çalıştıralım; 7.40: Ajans haberleri; 7.55: Radyo salon orkestrası (Şef Necip Aşkın); 12.30: Saat ayarı; 12.33: Hafif şofolar (Pl.); 12.45: Ajans haberleri; 13: Fasiî heyet; 18: Saat ayarı; 18.03: Şerka ve türküler; 18.15: Radyo dans orkestrası; 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri; 19.5: Serbest 10 dakka; 19.55: Karışık makamlardan şarkılar; 20.15: Radyo gazetesi; 20.45: Bir mars öğreniyoruz; 21: (Günün meseleleri); 21.15: «Liedler (Pl.); 21.30: (Kıyap-senler saati); 21.45: Radyo senfonî or-

«Son Posta» nın tarihi tefrikanı: 86

PATRONA HALİLİN AKİBETİ

— Veziriazam Mehmed Paşa hazretlerinden «siayet» [1] eyleyüp «Benli» Mustafa Paşa karındaşınız için vekâlet mührünü [2] tahsile meyliniz olduğunı söylerler idi. [Gülümsemi] Bilemeyüz doğru mudur ve doğru ise sebebi nedir? Sibakı kelâmından öyle anlaşılır idi oğlum.

Patrona Halil kaşlarını çatı:

— «Sibak» ne demektür?

Han gülümsemek için dudagını ısırdı:

— Geçen sözlerden demek istemiş idük.

— Belî, efendinin dedükleri doğrudur. «Benli» Mustafa Paşayı isterük ve getirülmez ise bir dahi «kazgan» çıkaruruz!

Kırım Hanı sarardı. Az daha veziriazam Mehmed Paşayı met-hedecekti, hemen aklını başına topladı:

— Benim mürüvvetlü oğlum, gerçek söylersiz, «murad ettüğünüz hususlar makûl ve münasib, sizlerin bulunduğunuz hizmet dahi makbul ve matlub ve padişahımızın meramınıza müsaadeleri mebzul iken beyhude ayaklanıp kendinizi «zorbalık» ile ithama yol vermek muktezayı akıldan pek uzaktır!

Patrona homurdandı:

— Ya, biz şimdiyedek zorbalık mı ettüktü demek istersiz?

Kaplan Giray toparlandı, bir elini kaldırarak mavi gözlerini açtı:

— Hâşââ.. benim oğlum. Nisfet dairesinde hareket eyleyüp adalet emrini icra eylediniz!

Patrona gülümseyerek hafifçe öksürdü. Kırım Hanı da gülümsemi:

— Cenabı şerifiniz devlet ve millete lâzımsız ve bu ümmeti mazlumeyi kurtaracaksınız. Siz olmaz iseniz «nizamı âlem» bozulur ve maazallahü taalâ azim rahatsızlık olur!

[1] Şikâyet, çekıştirme.

Patrona Halil tatlı tatlı dinliyordu. Kaplan Giray ihtilâlcî sefinin omuzunu okşadı:

— Baka civanım, Etmeydânında ortalar önünde elleri ve kolları bağılu kalup durmanız dahi bir veçhile tecviz edilemez!

Halil bir daha kurumlu kurumlu öksürdü:

— Ya ne edelim der idiniz?

Kırım Hanı şeytan şeytan baktı:

— İnşallahü taalâ musam-

mem olan meşveret meclisinde şevketlü padişahımızın huzurlarına dahi çıkarsız ve «Rumeli eyaleti ve vezaret ile» mazharı inayet padişahane olursız!

Patrona balmumu gibi yumuşuyordu:

— Yok, Han karındaşım, biz vezirlik istemezük.

— Bilüriz, cenabı şerifiniz müstağnisiz, tenezzül eylemezsiniz.

(Arkası var)

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlanları

19/10/942 - 25/10/942 tarihlerine kadar muhtelif hatlarımıza kalkacak vapurların isimleri ve kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rih-timler

Karadeniz hattı	— Salı 4 de (Cumhuriyet), Cuma 4 de (Tari) Galata rih-timından.
Bartın Hattı	— Cumartesi 18 de (Kades) Sirkeci rih-timından.
Mudanya hattı	— Pazartesi, Salı 9 da (Marakaz), Çarşamba 16 da (Sus), Perşembe 16 da (Marakaz), Cuma 16 da (Sus), Cumartesi 14 de (Trak), Pazar 9 da (Sus) Galata rih-timından.
Bandırma hattı	— Pazartesi, Çarşamba ve Cuma 8,15 de (Trak) Galata rih-timından, ayrıca Çarşamba ve Cumartesi 20 de (Anafarta) Tophane rih-timından.
Karabiga hattı	— Salı ve Cuma 19 da (Bartın) Tophane rih-timından.
İmroz hattı	— Pazar 9 da (Antalya) Tophane rih-timından.
Ayvalık hattı	NOT: 11.10.942 Pazar gününden itibaren İmroz hattı seferleri yapılmaya başlanmıştır.
İzmir sür'at	— Çarşamba 12 de (Bursa), Cumartesi 12 de (Antalya) Sirkeci rih-timından.
	— Pazar 13 de (İzmir) Perşembe 13 de (Tirhan) Galata rih-timından.
	NOT: İzmir İktisat postası eskisi gibi İstanbuldan Perşembe saat 13 de kalkacaktır.

NOT: Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı acentelerimizden öğrenilebilir.

Baş Acente Galata	— Galata rih-timi Limanlar Umum Müdürlüğü binası altında	42362
Şube Acenteliği Galata	— Galata rih-timi Mıntıka Liman Reisiği binası altında	40133
Şube Acenteliği Sirkeci	— Sirkeci, Yolcu salonu	22740

(665)

«Son Posta» nın edebî romanı: 139

Erkeği Kadın Yaradır

YAZAN:

NUSRET SAFA COŞKUN

—Yok canım.. Vaktile anneni atmıştım da...

—Şimdi anladım. Fakat ben bu yarım hafızamla sizin oyunlardaki rolümü ezberliyemiyeceğim. Durun bakalım, ne diyeydim?

Tekrarladım. Oda birkaç defa tekrarladı. Yavaşça içeri girdik. Ben taflanların arasına saklandım, Gönül bir miktar ilerledikten sonra bağırmağa başladı.

Şimdi o, Semahat'ın, Semahat de annesinin rolünü oynuyor. Semahati nasıl havuza atmıştım? O günleri yaşıyorum. Sanki, ben başında kavak yeli esen eski Vedadım. Onu kurtarmak için havuza indigim zaman, ıslak vücudunun temasile nasıl sarsıldığımı düşünüyorum, bu teması aynen duyar gibiyim, gözlerim yaşıyor.

Bu hâdisenin üzerinden yıllar geçti. Hâlâ hatıralar vitrininde en önde duruyor. Gönülün feriyadını müteakib, üst kattaki pencerelerden biri açılmıştı. Ne bir telaş, ne bir heyecan, ne de bir hayret tezahürü gördüm. Semahat, kollarını öne doğru uzatmış, başını mahzun bir eda ile pencereye dayamış, hareketsiz duruyordu. Oooh, sevgili Semahat, biliyorum, sen de benim gibisin. Benim düşündüklerimi düşünüyor, duyduklarımı duyuyorsun!

Taflanların arasında, kıpırdamadan onu seyrediyorum. Men dilini gözlerine götürüyor. Ağlıyor musun sevgilim? Benim de gözlerim yaşlı. Mes'ud çağlarımızın hasretini çekiyorum.

Gönül, annesinden bir hareket göremeyince saklandığı yerden çıkmış, yukarıya bağıyor:

— E, anne, bir şey söylese ne.. Bu ne alâkasızlık böyle..

Sonra beni ararken sesleniyor: — Nafile Vedad Bey, bizim oyun olmadı.. Meydana çıkalım. Annem, bizim bahçede havuz olmadığını biliyor. Zavallı çocuk!. Böyle mi sa-

nırsın? Bizim oyun olmadı mı? Mükemmel oldu. Biz başka bir âlemdeyiz şimdi. Sen bu âleme giremez, şu dakikada bizim nasıl hislerin kucagında bulunduğumuzu bilemezsin!

Semahat, saklandığım yerden öyle güzel gözüküyordu ki, onu seyretmeğe doyamıyorum. Zaten kıpırdanacak halim de kalmamıştı. Semahat yukarıda ben aşağıda hislerimizle kanatlanmış,

hatıraların bulutlarında uçuyorduk.

Gönül beni çabuk buldu, elimden tutarak:

— Nafile, dedi.. Beceremedik galiba.. Annem de tuhaf anıma, insan yalancıkdan olsun kanmış gözükür.

Meydana çıkmıştık. Semahati selâmladım:

— Köyümüze hoş geldiniz. Gönül; dargın bir tavırla:

(Arkası var)

PARA PARAYI ÇEKER

T. İŞ BANKASI
K. TASARRUF
HESABLARI
2 İkinci teğrin
Kısmesine ayrılan
İkramiyeler:

1 adet 1000 liralık	
1 » 500 »	
2 » 250 »	
14 » 100 »	
10 » 50 »	
40 » 25 »	

3 Birincilerin bilmecemizde kazananlar

3 Birincilerin tarihî bilmecemizdeki kazanan okuyucularımızın isimleri 2 sayfa yazılabildi. İstanbulda bulunan okuyucularımızın hediyelerini Pasartesi Perşembe günleri öğleden sonra plaza idarehanesinden almaları mümkündür. Yazarda bulunmalarını hediyeleri posta ile adreslerine gönderilir.

Bir şişe kolonyaya

İstanbul Ülküdar 4 üncü kıt. orta 0. kademe sınıf 2/B sınıfta Nesehe Özerğin.

Bir Atatürk tablosu

İstanbul Fatih Büyükkaracaman caddesi 49 numarada Rahyve Hatunoğlu.

Bir elçi kartesi

İstanbulun Çamlık 170 numarada Belas Özerğin.

Diş fırçası

(Son Posta Hatıralı)

Torcal Beysokak Hanımın oğlunu 17 numarada İsd Demirel, Sarısuun Çar - şamba pazarında misafirlere mağazası - nın Ahmet Özeğe, İstanbul Çağaloğlu - kuz ordu okuluna sınıf 8 den Reyhan Sön - meze, İstanbul Yenikapı orta okulu sınıf 2/E de 546 Rafet

Dis macera

Karadeniz Ereğli Alaplı İlk okulu sınıf 1 den 117 Ünal Alpaz, Bursa Sed - başı Ümiti caddede Hasan sokak 4 numara - rada Yalçın Eğilmez, İstanbul Galata - nınay Tırcı tabeşinden 1073 Rıza A - hmetin, İstanbul Zeynep orta okulu sınıf 2/C den 43 Haysi Güzel.

Biyik muhtıra defteri

Kurhanlı part katırsınla katırcı Ali elile Yücel Taşkın, Tokatdağ Nami Ke - mezi okulu katırsı Şifa sokak 8 numara - da Hikmet Eren, İstanbul İmar Ban - kası memurlarından Rebla elile Saha Ramazan'ın.

Küçük muhtıra defteri

Eskişehir Odunpazarı Yıldıran caddede 21 numarada Emin Örsişler, Mayra - bohu ile okul sınıf 2 den 199 Saibha Kunt, İstanbul Ohals haz orta okulu ta - beşinden 397 Hüsnühan Kağan.

Albüra

Karadeniz Ereğli Yenimahalle İstik - bal caddesi 15 numarada Müzaffer Hül - bio, Karhanlı Postahane caddesi 3 nu -

Vişâyetin ekmeğe karneleri hakkında tebliği

İstanbul Vişâyetinden tebliğ edilmiştir:

1 — İstanbul belediye hududları dahilinde bulunup aşağıdaki mad - delerde iktisadî olan kanunlar hü - kümleri dahilinde çalışmakta olan bilünüm dairesi ve müesseseler aza - mi 20/10/1942 Salı akşamına ka - dar bu kanunlardan istifade edecek memur ve müstahdemleri, adedleri ni bir tezkere ile bildiren o miktarda beyanname ve izahnameleri beledi - ye iktisad Md. den aldıkları ve verilcek izahnamelere göre dol - durulacak beyannameleri tasdik et - tikten sonra memur ve müstahdem - lerine tevzi ederek her memur ken - di ikametgâhının bulunduğu kaza kaymakamlığına bu beyannameleri en çok 23/10/1942 Cuma günü akşamına kadar teslim edecekler.

2 — Müvazenei umumiyeden ma - aş almakta olan müteakid, eytan ve eramil beyannamelerini ma - aşlarını aldıkları Mahkûdülükleri - ne ve bunun haricinde kalan müte - akid, eytan ve eramil de maaşları - nı aldıkları dairelere müvazenei ede - rek beyannamelerini oradan teda - rik edeceklerdir.

3 — Önümüzdeki İkincilerin ve Birincilerin ayları ekmeğe kar - neleri ancak bu beyannamelerin dol - durulup kaymakamlara tesliminden sonra alınabileceği ve tebliğ hü - kümlerine vakinde riayet etmijen - lerin bu haklarından mahrum kala - cakları ehemmiyetle tebliğ olunur.

Ekmeğe veya ekmeğe hububat tevziinden istifade edecek ve etmিয়েcek olan kimseleri gösteren liste

A — İstifade edecek olanlar:

1 — 3656 (devlet barenı), 3659 (müessesat barenı) sayılı kanunlara tâbi memur ve müstah - demler.

2 — 3137 (demiryolları bare - mi) sayılı kanuna bağlı 1 ve 2 sa - yılı cetvellerde yazılı memur ve müstahdemler.

3 — 3656 sayılı kanunun 19 un - cu ve 3659 sayılı kanunun 10 un -

cu maddeleri sunulmuş dahil mü - terferik müstahdemler.

4 — Baren kanunları haricinde hususî kanunlarına göre maaş alan - lar (valizler, dersantlar, hat bakı - cıları, başbaltıcıları, müvezziler, ve başmüvezziler).

5 — Bütçelerin masraf tertible - rinden alınan kadrolarda çalıştı - lanlar.

6 — 3238 sayılı kanunun 5 inci maddesinde yazılı köy eğitmele - ri 3800 sayılı kanunun hükümle - rine tâbi köy öğretmenleri.

7 — Tekadül, dul ve yetim maaş - ları mahalliyet ve hidematî valan - ye maaşları alanlar.

8 — 2624, 3299 ve 3976 sayılı kanunlara göre ücret alan yardımcı emallimler.

9 — Eli işten çektilenlerle kad - rosu ilga edilen ve Vekâlet emrine alınan memurlar ve açıldan tayin e - dilen vekil, memur ve müstahdem - ler.

10 — Radyo yayım müessesel - rinde dâlimi surette çalışan yevmi - yeli san'aktarlar.

11 — 151 sayılı kanunla kuru - lan Ereğli kömür havzası sağlık teğ - kili ve anele birliği memurları.

12 — Yukarıda 1 ve 2 nci mad - delerinde zikredilenlerin haricinde kayranmesine göre beslemeğe me - bur oldukları kimseler. (Zevce, ev - lād, anne, büyük anne, kızkardeş - korum).

13 — 3661 (askeri barenı) sa - yılı kanuna tâbi olanların.

14 — 3779 (gedikiler barenı) sayılı kanuna tâbi pedikil erbağlar - la takım başları ve gedikli subay - ların.

Kendileri haric olmak üzere, yal - nız beslemeğe mecbur oldukları kimseler.

B — İstifade etmিয়েcek olanlar:

1 — Hususî kanunlarına göre aynen veya nakden nefer tayini zarını alanlarla devletçe işgesi te - min edilenler.

2 — Yukarıda A, kısmındaki ma - aş ve ücret tertiblerine dahil olan - ların beslemeğe mecbur oldukları

ya parasız işçi edilecekler.

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Devlet Demiryolları umumî idaresinden:

1 — Haydarpaşada birinci işleme personeli ile Marmaraya Mudanya - Bur - sa işlenmesi personeli için 2707 adet kasket dağıtılacaktır.

2 — Kumluca idare tarafından müstahdemlerden neyden verilmek diğer bütün harcı, düğme ve alıncı kartları müstahdemler tarafından temin edilmeğe sar - fite kapalı zart usulü eksiltmeye konulmuştur.

3 — Eksiltme 2/Şikâyetinin/942 Pazartesi günü saat on beşte Haydarpaşa - da Gar binasında işleme artırma ve eksiltme komisyonunda yapılaracaktır.

4 — Muhammen bedeli 8121 bradır. Mavakat teminat 609 lira 08 kuruştur. 2400 numanal kanunun şartları içinde kumhaskları ve teklif mektupları ihale saatinden en geç bir saat evveline kadar Haydarpaşa işleme artırma ve ek - siltme komisyonuna verilmelidir.

Kaalehin müvazenesi Haydarpaşada birinci işleme artırma ve eksiltme ko - misyonunda görülebilir. Moksavle ve sarhanmeleri meccaden almak için Hay - darpaşada mekâr komisyonu müvazenei edilmelidir. (557)

Aşağıda ismi, muhazenen bedeli ve muvazenei teminatı ayrı ayrı gösteril - miş olan muhtelif malzeme 26/10/1942 Pazartesi günü saat 15 den itibaren kapalı zart usulü Ankara İdare binasında sıra ile ve ayrı ayrı eksiltmeye konulmuştur.

Bu işe girmeğe isteyenlerin listeleri bızasında yazılı muvazakat teminat ile ka - nunun şartları ve vaskaları ve teklifleri ayrı gün saat 14 de kadar komis - yon reisliğine verilmeleri lazımdır.

Sarhanmeler parasız olarak Ankara Malzeme dairesinden ve Haydarpaşada Teslimat Seditğinden temin edilir ve numuneler Ankara Malzeme dairesin - de görülebilir.

Eksiltmeye konan malzeme	Muhazenen bedel	Muvazakat teminat
	Lira	Lira
1 No. lu liste muhteviyatı 1500' adet pöçek.	3375	253.13
2 No. lu liste muhteviyatı muhtelif ya - tak, yastık, gorsat, örtü ve kablolar.	16589	1244.18
3 No. lu liste muhteviyatı kama ve serlonlar.	6955	521.63
4 No. lu liste muhteviyatı 750 adet küt - çük ve 100 adet büyük bilet korbası.	4759	356.93 (473).

Muhammen bedeli 100500 (yüz bin beş yüz) lira olan 30 ton neli yağ 2/11/1942 Salı günü saat 15.45 de kapalı zart usulü ile Ankara İdare bina - sında toplanan Merkez 3 uncu Komisyonca sahan alınacaktır.

Bu işe girmeğe isteyenlerin 6275 (altı bin iki yüz yedmiş beş) liralık mu - vakat teminat ile kanunun tayin ettiği vaskaları ve tekliflerini ayrı gün saat 14.45 e kadar adı geçen Komisyon Reisliğine verilmeleri lazımdır.

Sarhanmeler (2) lira miktabında Ankara merkez veznesinden, Haydarpa - şada Haydarpaşa veznesinden temin olunur. (528)

kimselerden olup da herhangi bir şekilde 3659 sayılı kanuna tâbi mü - essese ve teşekküllerden veya teka - üd, dul, yetim veya hidematî vata - nıye tekliflerinden maaş, ücret ve yev miye alanlar.

3 — Gene yukarıdaki (B) 2 nci maddede zikredilenlerin beslemeğe mecbur oldukları kimselerden her - hangi bir suretle devletçe paralı ve - ya parasız işçi edilecekler.

HER ÇEŞİT KİŞİLERİNİZİ
İSTANBUL
KİŞİEHANESİ
ANKARA CAD. CAĞALOĞLU YOKUSU-29
UDUZ, ÇABUK VE TEMİZ BİR ŞEKİLDE YAPAR
TASMA SİPARİŞLERİNİZİN SÜRATLA GÖNDERİLİR

Memleket haberleri

Izmirde

Kuduz bir köpek 11 kişiyi ısırıldıktan sonra zabıta memurları tarafından öldürüldü

Izmir (Hususi) — Balçovadan geldiği anlaşılan kurd azması bir köpek evvelki akşam üzeri Bahri baba parkı önünde kedürmüş ve ağzından salyalar aktığı halde Arapfirını caddesine sapmıştır. Köpek, yolda rastladığı Said oğlu Kenan Güreli ve Sadullah oğlu Kadir Savayı ısırıldıktan sonra Çivicihanmamına ve oradan da Başturağa doğru sapmıştır. Kuduz köpek, buralarda da 9 kişi daha ısırılmıştır. Köpek koşarken herkes telâşa düşmüştür. Kuduz köpek, zabıta memurları tarafından derhal öldürülmüştür.

İsrihan Said Kenan, Hasan Palaz ile Kadir, derhal hastaneye sevk edilmişlerdir.

Bergamanın güzel bir Nahiyesi: Kozak

Kozak (Hususi) — Bergamanın çamı dağları arasında kurulmuş Kozak nahiyeye merkezine gitim. Şimdi bir saatlik kısa bir zaman zarfında nahiyeye merkezine gidilebilir. Nahiyeye müdürü Mehmedin ciddi çalışması yüzünden 28 kilometrelik şose her türlü vesaitin geçeceği hale konmuştur. Yol üzerinde 8 büyük köprü nahiyeye halkının teberrüü ile, imece usulü ile tamamlanmıştır. Her köyle telefon muhaberesi vardır. Köylü kahvelerden ziyade tarhalarla meşguldür. Mekteb inşaatına hız verilmiştir.

Kozak bu yollarla Ayvalığa da bağlanmıştır. Nahiyeye merkezinde 4 bin metre kare kaldırım da yapılmıştır.

Izmitte bayramda yapılan maç

Izmit (Hususi) — Bayramın üçüncü günü Kağıt spor mütakaide takımı ile Gençlik klüb mütakaide ler arasında çok eğlenceli bir maç yapılmış neticede 2-1 sayı ile Gençlik takımı kazanmıştır.

Konyada

Köy ebe mektebi çalışmalarına devam ediyor, müracaatlar her yıl artıyor

Konya (Hususi) — Doğum evine bağlı olan köy ebe mektebi memnuniyet verici bir şekilde çalışmalarına devam ediyor.

Mekteb doğum evinin yüz elli metre batısındadır. 1941-1942 devresi sonuna kadar her yıl olduğu gibi 30 talebe kabul ediliyordu. 1942-1943 yılı okutma devresinde mevcuda on talebe katılma kararı verilmiştir.

Bu kırk talebe de Konya merkezile kazaları, Adana İçel, Antalya, Burdur ve İsparta vilâyetlerinden ve batı Anadolu vilâyetlerinden isteniliyor. Önümüzdeki okutma devresi okurları sayısı belli olduğu halde bugün müracaat edenlerin sayısı 80 i geçmiştir. Pek tabii olarak bunlar arasında seçim yapılacaktır.

Bu yıl 27 talebe mezun olmuştur. Üç talebe muhtelif sebeplerle ayrılmışlardır. Mektebe Adanamızla, batı Anadolu vilâyetlerimizden İzmir vilâyetimizden gelen köylü kızlarımız en önde bulunuyorlar.

Bir yıl okutulduklarına göre her talebe için beş yüz lira masraf yapılmaktadır. Glyecek, yiyecek ve sağlık işlerine büyük bir itina gösterilmektedir. Binaenaleyh diğer vilâyetlere nazaran nüfusu fazla bulunan Konyamızın köylerine ebe ihtiyacını karşılamak üzere ve ilk tahsille mektebe kabul olunacak olan yurdsever köylü kızlarımızın bu yuvaya hariç memleketlerden daha ziyade koşmaları ve halkı birçok ölümlere sebebiyet veren cahil ebe-lerin ellerinden kurtarmalarını candan dileriz.

Çorluda hamiyetli bir tüccar

Çorlu (Hususi) — Şeker bayramı dolayısıyla kazamız manifatura tüccarlarından Ali Aybek bir kısmı olan talebesi ve bir kısmı da Çorlu mahalline olmak üzere 350 metrelik glyim eşyası dağıtmak suretiyle 60 kişiyi sevindirmiştir.

Mekteb programlarına ahlâk ve muâşeret dersleri konmalı mı?

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

ki bir şeyler yapılabilir. Mesela şudur: Çocuklarımız, gençlerimiz terbiye ve ahlâk itibarıyla biz ihtiyarları memnun etmiyorlar. Biz çocuk iken o vaktin ihtiyarları da aynen bugünün ihtiyarları gibi şikâyet edip dururlardı. Yani eski nesiller, yeni nesilleri beğenmezler, onlara itimad etmezler ve biz bu dünyayı, bu memleketi bu yumurcuklara mı bırakıp gideceğiz? diye eseflenirdi. Bu, bir âdet, bir an'ane, bir bed'addir. Eğer onlar fena ise mes'ul biz değil miyiz?..

Bugünkü çocuklarda görülen bazı kusurlar var. Birer birer sayalım:

İhtiyarlara hürmetsizlik, hocalara riayetsizlik, aralarında lâubalilik, kızlara karşı nezaketsizlik, derslerde tenbellik, sıklığa, eğlenceye, tütüne, içkiye, kumara, kadına karşı büyük bir alâka...

Bu temayülleri hep görüyor ve biliyoruz. Yeni hiç bir şey yok... İhtiyarlara ve hocalara karşı hürmetsizlik ve riayetsizlik var. Bu malûm; fakat acaba ihtiyarlar ile hocaların çocuklara ve gençlere karşı hiç mi bir kusuru yok?..

Evine sarhoş gelen baba, kahrını döven koca, talebesini hakikile çalıştırmayan, imtihanda iltimas yapan veya garaz bağlayan hoca yok mudur? Pek çok değil mi? Bunu itiraf etmek lâzımdır.

Sinemalarda nasıl öpüştüklerini, plâjlarda nasıl çıplak dolaştıklarını gördükleri kızlara, kadımlara karşı gençler nasıl nazik olabilsinler?

Okudukları haydud romanları neden ve nasıl çocukları uslu ve sakin yapsın? Bu hiç olur mu?

Büyüklerin tramvaya, vapura, trene nasıl binip indiklerini gören, sokaklarda, eğlence yerlerinde nasıl hareket ettiklerini bilen, hele ihtikârla, ticaretle, rüşvetle, iltimasla veya korkutarak nasıl para kazanıldığının her

gün, her yerde tekrar, tekrar şahidi olan çocuklardan ve gençlerden daha ne bekleyebiliriz. Çocuklarımız, gençlerimiz, bizim malımız, eserimiz, nümünemiz değil midir?

Bir Fransız darbu meseline göre: Böyle bir babanın öyle çocuğu olur. Muhtekir bir tüccarın oğlundan, plâjda açık mayo ile boy gösteren kadının kızından ne beklenebilir?.. Lâyık olmadığı bir yere iltimasla tayin edilen adamın oğlu, adam olmak için çalışmak gayretini nasıl gösterebilir?.. Rüşvetle zengin olanın kızı hiç okur mu?

Hayatını kendi kazanan kadin, babasına, anasına, kocasına ehemmiyet verir mi?.. Bu suları istediğimiz kadar uzatabiliriz, fana ne çıkar bundan?.. Bütün bunlar, içtimai bir hastalığın mevcudiyetini bize isbat için kâfidir sanırım

Tedaviye gelince: Keskin ilâç yerine lâpa tavsiye etmek her halde doğru olmaz. Mekteb programlarına terbiye ve ahlâk dersi koymak bu nevi bir tedavi usulüdür. Zaten programlar, nazari bir sürü derslerle lüzumundan fazla doludur. Çocukların çalışmazlığı da bundan ileri geliyor. Mekteplerde ahlâk ve terbiye dersi koymaktan ne çıkar?.. Mektepten çıktıktan sonra, evlerine, sinemalara ve plâjlara gitmeyecekler mi?..

Evlerinde ana ve babalarının hallerini görecekler, sonra da sinemalarda ve plâjlarda ahlâk bozan, terbiye bozan, seciye bozan birçok şeyler daha sezeceklerdir. Bütün bu fena misallere karşı haftada bir iki saat terbiye ve ahlâk dersinin nazariyatından ne fayda umabiliriz?

Hâsılı bu hastalığın tedavisi şimdilik yok gibidir. Sinemaları mı, plâjları mı yasak edeceğiz? Kabil değil tabii... Buralara birer sansür mü koyacağız? Zaten var... Aile içinde ana ve babanın hususi hayatlarını mı düzene koyacağız? Bütün bunlar imkân

siz...

Bir taraftan hayat pahalılığı, geçim zorluğu, öbür taraftan işret ve sefahat devam ederken ne yapılabilir?

Evde baba yorgun, ana yorgun, kitab okuyacak, güzel sanatlarla uğraşacak, çocuklara iyi misaller, nümüneler verecek kimse yok.

Birçok yerlerde hoca talebeden, talebe hocadan memnun değil.. Artık kuru nasihatı hiç kimse dinlemek istemiyor. Her yerde maalesef fena misaller var! Kolay hayat, kolay para, kolay kadın ve kolay muvaffakiyet..

Bu hal yalnız bizde değil, bütün dünyada bugün böyledir. Hele Büyük Harb zamanlarında ve böyle harblerden sonraki ilk beş on sene hep böyle olur. Bunun islâhına imkân yoktur. Aile bozuktur, içtimai nizam bozuktur. Bütün cihan içtimaiyatı ve iktisadiyatı bozuktur.

Harb yalnız hudud ve cephe-lerde silâhla olmaz. Harb bir mikrobudur. Siyasiyattan maada içtimaiyata ve iktisadiyata da geçer Harb, ailelere, ferde ve hattâ çocuğa kadar tesir eder.

Geçen birinci harbden sonra beş on sene, katiller, cinayetler, hırsızlıklar, ahlâk bozgunlukları Avrupayı kemirdi durdu. Ancak 1925 den sonra Avrupada a-sayış iade ve temin olunabildi.

Bizim yurdumuz hamdolsun, her bakımdan iyi bir mevkiindedir. Büyük bir şikâyetimiz yoktur. Çocuklarımız ve gençlerimiz de bizi ümitsizliğe düşürecek bir durumda değildirlerdir. Çocuklarımızı, gençlerimizi izci teşkilâtına, kooperatifçiliğe hiç durmadan sevk edeceğiz. Sonra da vakitleri gelince hemen orduya vermeliyiz. Hattâ yalnız erkekleri değil..

İşte, izcilik, kooperatifçilik ve askerlik.. Bu üç büyük mekteb onları muhakkak yükseltir ve adam eder. Fakat bir şartla: O da müsavatla ve istisnasız bir surette...

Kız, erkek hepbirden izci, kooperatifçi ve asker olmalıdır. Bu üç mektebden geçiniyene bu memlekette iş ve ekmek verilmemelidir. Ondan sonra da her devlet işinde ve her mertebede muhakkak müsabaka açılmalıdır. Yüksek mekteb şehadetna-

Lig maçları

(Baş tarafı 3/1 de)

güvenen, ayağına hâkim oyuncu olmadığından belli fırsatlar bile kaçırmışlardır.

Elbette daha yüksek oyuncular bir araya toplamış olan Fenerbahçe bu maçı kazanacaktı. Ufak tefek, bazan büyücek kaçan fırsatlardan sonra Fenerbahçe 16 ncı dakikada penaltıdan ikinci, 26 ncı dakikada da üçüncü golleri yaparak maçı 3-0 kazandı.

Ömer Besim

Beykoz 2 — Taksim 0

Müsavi bir çarpışma, yerine göre sert ve sıkı bir mücadele içinde geçen ilk devre 0-0 beraber bitti.

İkinci devrede aynı şiddet ile devam eden oyundan iki fırsat yakalayan Beykoz iki gol yaparak maçı 2-0 kazandı.

Beşiktaş 2 — Vefa 0

Haftanın üzerinde durulur bir oyunu olarak göze çarpan Beşiktaş - Vefa maçı tabii edildiği gibi cereyan etti.

İki tarafın fazlaca ehemmiyet vermiş olduğu maç, baştan sona kadar bir mücadele halinden bir an ayrılmadı. Beşiktaş kadar, Vefa da hücum etti, icab ettiği zaman müdafaalarında da aynı kudret görüldü. Şu kadar ki oyunun devamı müddetince hâkimiyet Beşiktaştan ayrılmadı. Beşiktaşın Şükrü 30 uncu dakikada ilk devrenin yegâne sayısını yaptı. İkinci devre aynı mücadele ve heyecan içinde başladı ve bir müddet öylece devam etti. 34 üncü dakikada Vefa kazanmış olduğu penaltıyı kaçırmaya idi belki oyunun şekli değişebilirdi.

Beşiktaş bu taliinden de istifade etmesini bilerek son dakika da kornerden Hüseyin yaptığı ikinci gol ile maçı 2-0 kazandı.

İkinci küme maçları

Şeref sahasında Demirspor, Beylerbeyini 3-1, Galata Gençler de Rumelihisarı 4-0 yendiler.

mesisi değil, müsabaka.. İltimas değil, liyakat. Kolay hayat değil, zor hayat. Hak değil, vazife, şahsi menfaat değil, âmme hizmet ve menfaati. Çapkınlık değil, zevce ve evlâd, ferd değil, millet, para ve rahat değil, millî ideal.

F. Öner

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Fransadaki silâh fabrikaları bombalandı

Londra 18 (A.A.) — Resmen haber verildiğine göre, «Le Creusot» fabrikası üzerine yapılan akın, harbin başındanberi İngiliz bombardıman servisi tarafından gündüz yapılan akınların en ağırından biridir.

Fabrika, işgal altında bulunmayan Fransa hududuna ancak 20 kilometre kadar mesafededir. Akın 20 dakika zarfında tamamlandı. Cartel Scheffler fabrikaları son aylar zarfında çok faaliyet göstermiş, Alman modeli çok ağır çapta topları yapıyordu. Bu fabrikalar aynı zamanda Almanya için lokomotifler, otomatik tezgâh sanayi için büyük kalıplar, Alman lokomotifleri ve zırh çeliği levhaları yapıyor.

40 kişi öldü, 80 kişi yaralandı
Londra, 18 (A.A.) — Vichy haberler ajansı, dün gündüz İngiliz hava kuvvetleri tarafından işgal altındaki Fransa bölgesinde reuset'e karşı yapılan akın esnasında Fransız halkından 40 kişinin öldüğünü ve 80 kişinin yaralandığını bildirmektedir.

İngiliz tebliği
Londra 18 (A.A.) — Hava nazırlığı tebliği:
Creusot'daki Schneider silâh fabrikalarına karşı Lancaster bomba uçakları ile yapılan hava akımı hakkında şimdi daha tamamlanmış raporlar alınmıştır.

Hedefe ilk vatan birinci bomba filotilâsı filo şefi Leslee'nin dairesinde bulunuyordu. Bombardıman 7 dakikada yapılmıştır.

Bir çok yangınlar çıkmış ve as sonra büyük bir infilâk vukubulmuştur.

Başka bir bomba teşkilatı Schneider fabrikalarına cereyan veren elektrikli santrali bombalamıştır.

Bu harekete iştirak eden topyekün 94 uçaktan yalnız biri taarruzun tek kayıtlı teskil etmekte dir.

Atlantik veya Pasifiğe sefer edecek gemilerin sigorta primleri indirildi

Londra, 18 (A.A.) — Atlantik ve Pasifik denizlerine sefer edecek gemiler için deniz sigortası primlerinin indirilmesi, denizaltı harbinin sebebiyet verdiği kayıplarda hissedilir derecede azalma olduğunu açıkça göstermektedir.

Amerikalılar Hindistanda büyük bir tayyare fabrikası kurdular

Nevyork, 18 (A.A.) — Hindistan'dan bildirildiğine göre, Amerikan büyük tayyare fabrikasının inşaatı, 20 ayda bitmiştir. Bu fabrika, Hind tayyareleri imalatını fazlasıyla arttıracaktır. Fabrikada çalışan yüksek mütahassıs işçiler, baştan başa Hindlilerden mürekkep olup vazifelerini mükemmel surette görmektedirler.

Norveçte baltalama hareketleri

Stokholm, 18 (A.A.) — İsveç gazetelerinin bildirdiklerine göre Oslo civarındaki birçok endüstri merkezlerinde yeni baltalama hareketleri keşfedilmiştir. İşçilerden büyük kısmının tevki edildiği söylenmektedir.

Amerikada askerlik yaşı 18'e indirildi

Londra 18 (A.A.) — Amerika da askerlik yaşının 20 den 18 e indirilmesini teklif eden lâihâ meclisler meclisinde 16 ya karşı 45 reyile kabul edilmiştir.

Lâihâ şimdi âyan meclisine gönderilecektir.

Yeni Fransız istikrazi
Londra 18 (A.A.) — Vichy radyosunun bildirdiğine göre, Vichy hükümeti harb tamirâtı yükünü karşılamak maksadıyla yarın yeniden 6 milyon franklık bir istikrazi tedavüle çıkaracaktır.

Göbbels'in Münihte yeni bir hitabesi

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
fa bir kaç yıl evvel söz söylemiştim. Bu son senelerde dünyanın manzarası baştanbaşa değişti. Büyük devletler yıkıldı. Dünyanın dış hücreleri başka şekli aldı.

«Çetin ve ciddi zamanların, nüfus kesafeti aşırı ve fazla olan şehirlere ne büyük vüfvetler ve güçlükler yüklediğini pek iyi bilirim. Harb zamanında herkesin çektiği zahmeti ve duyduğu kayguyu da bildiğim gibi, gene bu yıllarda, görüşüme göre beence en lüzumlu su da budur. En son ve aynı zamanda millî tarihimizin en büyük şansını ele geçirdiğimizi de biliyorum. Biz ölüm ve kalım için çarpışıyoruz. Bu harbi kaybetmekle, millî tarihimize sahip olmak hakkını da kaybediyoruz. Düşmanlarımız bizi bekleyen akıbeti haber vermek için çok açık konuşular. Onlar, bize yükletilecek ikinci bir Versaydan, olağanüstü bir Versaydan bahsettiler.

Yaşamak hakkı
Büyük devletlerle ve büyük kitleslerle yapılan mücadeleler sırasında Saksonyalılar Vörtenbergliler, Prusyalılar Bavyeralılar arasındaki anlaşmazlıklardan bahsetmek yalnız ahmakça değil, aynı zamanda çok korkakça olur. İnsanlık bugün tamamen başka zeminde ibtilâflarla meşguldür. Şimdi iş yalnız ideolojilerde, taht ve mihrabada değildir. Bizini yaşamak hakkımızı ve bilhassa yaşamak imkânlarımızı elde etmekteyiz.

Müşterek dava
«İstikbalimize temin edilecek için bugünkünden daha müsaide bir fırsatı bir daha kat'iyen elde edemeyiz. Bu harb, bir saksonyalılar ve Vörtenbergliler, ya sud bir Prusyalılar iş değil, fakat bütün Almanların müşterek davasıdır. Hayat seviyemizin değişmiş olmasını istiyoruz. Şimdiye kadar yalnız millî ülkülerle, muhayyel ideolojiler için, Habsburglar Prusya için, Burjuvazi ve ya proleterya veyahud mağfîret hakkının tek şekilde verilip verilmemesi gibi sebebler için çarpıştık durduk.

Mühim sebebler
Bu sefer, daha çok mühim sebebler var. Maden kömürü, petrol, demir ve bilhassa buğday yani günlük ekme meselesi ön safta geliyor. Bu hareketli ve feci yılların siyasi ve askeri olaylarını bu bakımlardan mütalea etmek zorundayız.

Şark cephesi
Düşmanlarımızın «Almanların işlerin yürümediğini» iddia ettikleri sırada biz, doğuda Almanya, Fransa ve İngiltere topraklarının hepsinin mesahasına müda il arazi işgal ettik.

«Fakat biz, toprağı yalnız tasarruf için işgal etmiyoruz. Kendimiz için teşkilâtlandırmak maksadıyla kazanıyoruz. Taarruzlarımız itibarımızı yükseltmek için yapıyoruz. Fakat ırk ve millî zaruretlere adına yapıyoruz.

Son aylarda bolşevik ordularının sağ kolunu kestik. Bugün Dineper ile Don nehrini kontrolümüz altında bulunduruyoruz. Çetin ve inadlı savadından sonra Stalingrad tamamen tarafımızdan işgal edilince kat'i olarak Volganın murakabesi de elimize girmiş olacaktır.

Petrol çevreleri
Bir gün, Kafkasyaya yaptığımız taarruz bitince, Avrupanın en zengin petrol çevreleri elimize geçmiş bulunacaktır.

Binaenaleyh, dünyanın en kudretli ordusunun başka, buğdaya, petrole, maden kömürüne ve demire sahip bulunan muharebeyi kazanmış bulunandır. Bu itibarla, Almanların müdafaaya geçecekleri hakkında İngilizler tarafından ileri sürülen iddialar gülmeye lâyık sayılabilir. Doğuda gözetdiğimiz hedefler teker teker tahakkuk etmek üzere bulunmaktadırlar. Her şeyden evvel, Almanya'yı bir taarruz tehdidi altında bulunduran bolşeviklik tehlikesini ortadan kaldırmak lâzımdır. Bundan sonra millî hayatımıza selâmet ve emniyetini garanti etmek icab ediyordu.

Bu hedefe de ulaştık. Şimdi kat-

merli bir faydamız var. Evvelce hayat sahanız olmayan bir milletlik. Şimdi bu da var. Askerlerimiz tarafından kazanılan sahaya bir şekil vermek, teşkilâtlandırmak ve bunu kullanmak meselemizi iddia ediyorlarsa, öne sürdükleri bu sebebler onların kavrayışı ve anlayış noksanlığını isbat eder. Bugün artık kuşatılmış olmaktan çıktık ve kuşatan bir kütle haline geldik. Biz, önümüzdeki kış için ylyecek tayinlerini arttıracak duruma geldiğimiz halde İngilizler kendi milletlerini yeni mahrumiyetlere atışmağa hazırlamakla meşgul bulunuyor. Bu âlâmetler, görüşüme göre bazı değişiklikleri beliren hafif ve basit işaretler olmakla beraber, düşmanlarımız bunları ciddi telâki ederlerse makul bir hareket yapmış olur.

Düşmanın durumu
Durum düşman için ne nispette ümitsizdir. Kremelin yaptığı kuvvetli baskıdan bu netice çıkıyor. Dieppe çıkışı gülmeye değer bir tecrübe yapılmış istediklerini iddia ediyorlarsa, onlara şu cevabı verebiliriz:

«Bu hakkı size seve seve veriyoruz. Daima aynı tecrübeleri yapmağa devam ediniz.» Maama fih görüşüme göre Dieppe tecrübeleri İngilizler için pek de müs bet netice vermiş olsa gerektir ki, tekrar yaklaşmağa istihâl bulunmuyorlar. Tonağ eksikliği yüzünden, ikinci bir cephe kurabilmek kabiliyetinde değillerdir. Churchill'in denizaltı tehlikesinin önlenmiş bulunduğunu ekseriya tekrar etmesine rağmen, durmadan bir sıra gemi batmalarının kaydına devam olduğunu söyleyebiliriz.

Harb mücrimleri
Düşmanlarımız, harbden sonra Alman harb mücrimlerinin müttefikler tarafından kurula cak bir mahkeme huzuruna çıkarılacaklarını söyleyerek korkularını kapatmak ve örtmek istiyorlar. Kendilerine, bu işlerinde mâni olmayacağız. Onlar, bu mahkeme için statüler tanzim ediyorlar. Kim temin edebilir ki, aynı statülerini biz harbden sonra, tanzim edenler hakkında hüküm vermek için kullanmayacağız? Günahsız sivil halkımıza yapılan hava baskınlarına neden misilleme yapmadığımızı sorular vardır. Onlara verebileceğim cevap, bomba uçaklarımızın büyük kısmının hâlâ Stalingrad ve Kafkas ya için daha lüzumlu olduğudur.

İşe durumu
Nazır bundan sonra, halkın hava akınlarını nasıl soğukkanlılıkla karşıladığına aid bazı misaller zikrederek sözlerine şöyle devam etmiştir:

«Münih şehrinin Nazi hareketinin merkezi olmak gibi şerefli bir unvanı taşımak hakkı boş yere verilmiş değildir. Durumumuz tamamen değişmiştir. İşe durumumuz gittikçe daha ziyade düzensizdir. Geniş hayat sahalarımızı işletmek artık bir zaman meselesi olmuştur.

Taarruz kabiliyeti
Eğer İngilizler artık herhangi bir taarruz yapmak kabiliyetinde olmadığımızı sanıyorlarsa, o takdirde vakti gelince tekrar bundan bahsedeceğiz.

Bu harbe başlayan biz değiliz. Fakat mademki düşmanlarımız bu kadar havaîlik ve düşüncesizlikle bizi harbi yapmağa sürüklediler, bu takdirde biz de, şimdiye kadar millî hayatımızı boğan bütün meseleleri halledeceğiz.

«Memnun olabiliriz.»
Evvelce yanışmalık yapanlar şimdi mal sahibi oldular. Evvelki mal sahibleri de pek yakında yanışmalık yapmağa başlayacaklardır.

Bu harbde bugüne kadar elde edilen başarılardan memnun olabiliriz. Mihver şimdi, kendi halkı tarafından idare edilmekte bulunan bir Avrupaya hâkim bulunuyor. Biz kendi vasıtalarımızla kendimizi besleyebileceğimiz gibi, git gide hayat seviyemizi de geliştirebiliriz.»

Berlin diyor ki: Stalingrad hemen hemen Almanların eline geçmiştir

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
devam ettikleri taarruzlar yeniden toprak kazançları temin etmektedir.

Yalnız bir avcı tümeninin bulunduğu kesimde dün 60 mütahkem mevzi ele geçirilmiştir. Hava kuvvetlerinin bomba taarruzları Sovyet taşıtlarına ve dağlık mntakalara tevcih olunmuştur.

Terek cenubunda karşılık taarruzlar yapan Alman kuvvetleri taarruza kalkan düşmanı ağır ve kanlı kayıplar verdirmek suretile ilk hareket mevzilerine kadar geri atmıştır.

Stalingrad'da hücum küt'aları düşmanın ısrarlı mukavemetini kırmışlar, Kızıl Barikat top fabrikasını tamamen hücumla almışlar ve düşmana kanlı kayıplar verdirecek yaptığı şiddetli karşılık taarruzları püskürttük. Ten sonra fabrika civarındaki mahalleye kadar geri sürmüşlerdir.

Önemli hava teşkileri tarafın dan yapılan kuvvetli taarruzlar kara hareketlerini desteklemiş ve Volga doğu kıyısındaki toprakları büyük kısmını tahrib etmiştir.

İsparta Kevka mahallesinin şimal batısında kuşatılan bolşevik kuvvetleri yok edilmişlerdir. Fena havaya rağmen savaş uçak birliklerimiz Sovyet taşıtlarına karşı taarruzlarına devam etmişlerdir.

Tamamlanmış malumat
Berlin, 18 (A.A.) — D.N.B. ajansı, dünkü harb tebliğini tamamlamaya mahiyette olmak üzere askeri bir kaynaktan aşağıdaki malumatı alıyor:

Kafkasın batı şimalinde Alman ve Slovak teşkileri ihzârı kuşatma taarruzlarından sonra Armavir - Tuapse demiryolunun her iki tarafında bulunan tepelerdeki Sovyet mevzilerini zapt etmişler, bu suretle Karadenize doğru yol aşmağa devam etmişlerdir.

Dzerjinski silâh fabrikasının hücumla alınmasından ve Volga nehrine varıldıktan sonra Stalingrad hemen hemen tamamen Almanların eline geçmiştir. Sovyet müdafaası, şimdi sadece Kızıl İlkteşrin demir fabrikasında kendini göstermektedir.

Kızıl İlkteşrin fabrikasının bulunduğu saha günde gündüz hava hücumlarına maruz bırakılmış ve bu hücumlar esasında oldukça önemli düşman kuvvetleri kesilmiş ve kuşatılmıştır. Stalingrad'ın şimal cephesinde Stalingrad muhasarasının başındanberi Timoçenkoun en şiddetli sıyrılmâ hücumlarına karşı müdafaâ halinde bulunan Alman küt'aları bu sayede pek rahatlamışlardır.

Sovyet tebliği
Moskova 18 (A.A.) — Sovyet gece tebliği ekinde deniliyor ki: Stalingrad bölgesinde küt'aları, düşman tanklarına ve piyadesine karşı inadla müdafaâ savaşları yapılmıştır. Düşman tayyareleri kuvvetle desteklenmiş ve kayıplara ehemmiyet vermeden taarruz etmişlerdir.

Bir kesimde düşmanın mevzilerini yapmak için yaptığı bütün gayretler akım kalmıştır. 10 düşman tankı tahrib edilmiş ve 2 piyade bölüğü imha olunmuştur. Stalingrad'ın bir mahallesinde düşman tankları bir fabrika kesimine girmeğe muvaffak olmuşlardır.

Öğle teliği
Moskova 18 (A.A.) — Sovyet öğle tebliğine ek:

Stalingrad bölgesinde Sovyet küt'aları, düşman piyadesini ve tanklarını püskürtmüşlerdir. Almanlar, bir Sovyet piyade bölüğü tarafından işgal edilmekte bulunan bir kesime 6 defa hücum etmişlerdir. Bununla beraber küt'alarımız sıkı tutulmuş, 300 Alman öldürmüş, ve 6 tankı tahrib etmiştir. Bir Sovyet bölüğü'nün ateşi takriben 600 Alman öldürmüş, 8 tank, 26 kamyon tahrib etmiştir.

Stalingrad'ın batı şimalinde bir

Askeri vaziyet

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

rak şimal batı Kafkaslarda bir Novorossiyski - Tuapse cephesinde ve bu cephe üzerinde çok sıkı taarruzlar icra edilmekte olduğundan bahsedilebilir. Almanların Sohum'a karşı olan hareketlerinin de terakki etmekte olduğuna dair birçok âlâmetler vardır ve bütün bunlar, Almanların müttefikleriyle birlikte Kafkasların Karadeniz sahilleri ve bu arada Tuapse ve Sohum limanlarından başka Poti ve Batum limanlarını ele geçirmek ve Sovyetlerin Karadenizdeki ehemmiyetli harb ve ticaret filolarına Sovyet arazisinde sığınacak yer bırakmamak hususundaki kararlarını tam bir azimle tatbika çalışmakta olduklarını göstermektedir.

Stalingrad'da Almanlar müttefikleri, bütün askeri sınıflar arasında bilhassa hava ve topçu kuvvetlerini çok geniş ölçüde kullanmak suretile tazyiklerini pek ağır bir şekilde devam ettirmektedirler. Stalingrad'da her cinsten Alman topçusunun sarfetmekte olduğu cephanenin miktarı akıllara hayret verecek derecededir ve diğer birçok malzeme ve eşya arasında bu muazzam miktardaki topçu cephanesinin, asıl Alman hududundan hiç değişse bir kilometre uzaktaki bir sahaya yettirilebilmesi için Almanleri için kılmal teşkilâtının sarfetmesi lâzım gelen gayretin ne kadar harikulâde olduğunu ehemmiyetle tekkik etmek gerekir.

Sovyet müdafaasının ovada, dağda ve her yerde her zamanki gibi son derece fedakârâne bir tarzda devam etmekte olduğunu tekrar etmeği zaid addederiz. Fakat, bu fedakârlıklara rağmen Sovyet askeri kudretinin müthiş Alman harbmakinesi karşısında gittikçe sarılıp, erimekte olduğu ve bu sebeble bay Wille'nin Avrupa batısında ikinci bir cephenin biran evvel açılması hakkındaki ısrarlı mütalealarında halk bulunduğu da sanki elle tutuluyormuşcasına hissedilmektedir.

2 — Diğer cephelerde:
İngiliz - Birleşik Amerikalıların Avrupa batısında ikinci bir cephenin açılması için zamanın henüz müsâid olmadığı kanaatinde oldukları ve şimdiki halde daha ziyade Atlas Okyanusundaki denizaltı tehlikesini önleyerek bu Okyanustaki seyirüsferlerini emniyet altına almak hususuna daha fazla ehemmiyet verdikleri anlaşılmaktadır ve bu düşüncelerinde haklı oldukları da meydandadır. Taarruz edecek bir ordunun her şeyden evvel geniş kılmal hatlarını emniyet altında bulundurmaya lâzımdır. İngiliz - Birleşik Amerikalıların yapmak istedikleri de bundan başka birşey değildir.

İngiliz - Birleşik Amerikalıların bu maksada doğrudan doğruya Dakar'a taarruz etmeleri pek mebzuz olmadığını dünkü yazımızda tazyik etmiştik. İngiliz - Birleşik Amerikalılar, Amerikanın Dakar'a yakın ve kendilerine taraftar bir kısmında karaya ayak basmağı ve orada hazırlıklarını tamamladıktan sonra Dakar'a hem karadan, hem denizden taarruz etmeği herhalde daha muvaffak bulmuş olacaktırlar, ki Amerikan küt'alarının Afrikanın şimal batı sahillerinde ve Fransız Ginesine mücavir olan Liberia cümhuriyeti arazisine gelmiş oldukları bu cümhuriyetin merkezi Mourouva şehrinde çöllülp dünkü gazetelerde intişar eden bir telgrafta okunmuştur. Liberia cümhuriyetinin nüfusu 2 milyondur ve bepsi zenci olan bu nüfus esaretin ilgasından sonra Amerikanın hicretle buraya gelmişler ve bu cümhuriyeti kurmuşlardır ve vaktile Birleşik Amerikadan kaçmış insanlar olmakla beraber Amerikanlıları bunları tekrar kendi taarruzlarına celbetmekte güçlük çekmemişlerdir. Eğer bu haber doğru ise bundan şu anlaşılacaktır, ki Birleşik Amerikalılar hedeflerine adımı adım, fakat emniyetle yaklaşmağı daha ziyade tercih etmektedirler.

3 — Uzakdoğuda:
Japonların şarki Çin'deki son geri çekilme ve toplama hareketlerinden istifade ederek Tokyo'ya

birlik, düşmanın taarruzlarını püskürtmüş ve takriben bir düşman piyade bölüğünü yok etmiştir. Bunu müteakib Sovyet küt'aları bir karşı taarruza geçmiştir ve düşmanı mütahkem mevzilerinden çıkarmışlardır.

2000 Km. ve daha cenubdaki Japon adalarına 1000 Km. lık hava mesafesinde bulunan Çekyang eyaletinin Lansı şehrine girmiş olan millî Çin kuvvetleri kendilerinden beklenen em tehlikeli hareketi henüz yapamamıştır. Yani kıyafetlerindeki Amerikan tayyareleriyle Tokyo'ya veya diğer bir Japon şehrinin havadan bombardıman edememişlerdir. 2000 veya gidip gelme 4000 Km. lık bir mesafede bulunan bir hedef bugünkü yeni Amerikan tayyarelerinin menzilleri dahilindedir. Buna rağmen bu işin yapılamaması ya Çin'deki Amerikan tayyarelerinin eski tipten olmalarına veyahud a. deden az olmaları dolayısıyla tehlikeli bir maceraya teşebbüs cesaretine malik olmalarına atfolunabilir.

7 Ağustosta başlamış olan Salomon adaları ve bilhassa Guadalcanal adası muharebeleri iki buçuk aya yakın bir zamandanberi ve Birleşik Amerikalıların mütevâli muvafakiyet haberleri neşretmelerine rağmen hep mütehavvül tahlile cereyan etmiştir ve dünkü a. asus habertlerinin kuvvetli bir Japon deniz kuvvetinin, re. asatünde büyük bir konvayı olduğu naide Guadalcanal adasına yaklaşarak hem oradaki Amerikan hava meydanını bombardıman ettikten, hem de karaya çıkardığı büyükçe bir kuvvete Amerikan mevzilerini tazyika başlandıktan bahsetmesi talih'in son inkişafının Japonların tebinde olduğunu göstermektedir.

Japonların uzun bir süktü arasında hazırladıkları bu yeni hareketin ehemmiyetsiz bir hareket olmayacağı ve cesaretleri mücerreb olan hasımlarına Guadalcanal adasına çok şiddetli muharebeler yapacakları kuvvetle zannedilmektedir ve hasım taraflardan bu muharebelerden galib çıkacak olanın Yeni Gine dahi dahil olduğu halde bütün cenub batı Pasifikte esaslı bir üstünlük elde edeceği de şüphesiz gibidir.

Fransada kanlı hâdiseler
(Baş tarafı 1 inci sayfa)
balı atıkları ve halka ateş açtıkları sırada 40 kişi ölmüş, 200 kişi yaralanmıştır. Anderieu'de 15 kişi ölmüş ve aynı şartlar dahilinde daha fazla insan yaralanmıştır. Bu tenkil hareketinin sebebi, Almanya'ya içi nakline mahsus bir trenin birçok vagonlarının tahrib edilmesidir. Bu hâdiselerden dolayı Lyon'a Gestapo memurları gönderildiği söyleniyor.

KURTULUŞ

Doktorlar, bankacılar, kâtibler, mühendisler velhâsıl bütün mürekkepli kalemle yazı yazanlar mürekkebin ceblerine akmasından, kurumasından ve ucun bozulmasından kurtaran yegâne

HAKİKİ KURTULUŞ

P. 8108 - 6318

DOLMA KALEMİ

Mürekkepli kalemle yazı yazmak mecburiyetinde olan halkı hakikaten bu eziyetten kurtarmıştır.

UCU aşınmaz bol mürekkep alır.

İHTAR: Halkı şaşırtacak dercede, bir çok yeni markalar çıktığına nazaran, sayın müşterilerimizin nazarı dikkatlerini celbederiz. Garantili olan yalnız İKTİSAT VEKÂLETİMİZİN P. 8108 - 6318 numaralarını ve KURTULUŞ ismini taşıyan dolma kalemi hakikidir. TAKLİTLERİNDEN SAKININIZ.

KURTULUŞ DOLMA KALEMLERİ DEPOSU
İSTANBUL HAVUZLU FAN No. 1

Kuvvetli basılır - sa 4 kopya çıkarabilir.

Bozulan parçaların yedekleri tamir ücreti alınmaksızın yerlerine takılır.

KURTULUŞ

kalem sekiz parçadan ibaret olup her bir parçası bulunur. AÇIK bıraktığı halde her ne şekilde durursa dursun mürekkep akamaz ve kurumaz.

KURTULUŞ

en sağlam ve en kullanışlı mürekkepli kalemdir.

HER YERDE ARAYINIZ.

İhtikâr 942/253
Karar Hülâsasıdır.

Millî koruma kanununa muhalefet, ten Mercanda 19 numarada kundura çivisi ücretle meşgul Hazar oğlu Kırkor Hazarıyan hakkında İstanbul İkinci millî koruma mahkemesinde cereyan muhakemesi neticesinde suçunun fiili sa. bit olduğundan millî koruma kanununun 31, 59/3 maddeleri müstahice 5 lira para cezası ödemesine ve yedi gün müddetle de dükkânına kapatılmasına ve hüccim kat'ileştigiinden ücreti suçluya a'ld olmak üzere karar hülâsası Son Posta gazetesinde neşredilmesine 10.6.942 tarihinde karar verildi. (615)

Son Posta matbaası:

Neşriyat Müdürü: M. Sami Karayal
SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLIĞIL

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma

Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser.
İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Dikkat İkinci ilân
5/10/942

İstanbul Ticaret ve Sanayi Odasından:

Bilümm fabrikatörler ve sanayi müessese sahipleri ile keza her nevi büyük ve küçük imalâtla işigal edenlerin nazarı dikkatine:

Odama kaydılı ve kayıdsız fabrikatörler ve sanayi müessese sahipleri ile keza her nevi imalâtla işigal eden atölye sahipleri ilân tarihinden itibaren en geç bir ay zarfında odamız sanayi şubesi müdürlüğüne şifahi müracaatla tevzi edilmek üzere sanayi siciline aid bedelsiz matbu beyannamelerden alarak ikmal ile sanayi şubesi müdürlüğüne imza mukabilinde izde etmeleri ehemmiyetle rica olunur.

Müddeti zarfında veya müracaat etmekten istinkâf edenler Ticaret ve Sanayi Odaları kanununun maddet mahsusasına tevzikan teziye edileceklerdir.

NOT: Odaya kayıdlılar sicil vesikalarını kayıdsızlar ise ünvan tezkerelerini hini müracaatlarında birlikte getirmeleri lâzımdır. (320)

Yerli ve Ecbebi En Sağlam

MAKİNE KAYIŞLARI

Galata eski Gümrük sokak No. 34

Denizcilere ilân

Karadeniz Ereğlisindeki batıklar hakkında
İstanbul mıntaka liman reisliğinden

1 - Karadeniz Ereğli limanında Demir mevkiini göstermek ve bu mevki yakınındaki batık teknelerden korunmak üzere Bababurnu fenerinin 124 derece hakkı cihetinde ve 4.8 gomine mesafedeki mahru'î şamandıra ile yine Bababurnu fenerinin 130 derecede hakkı cihetinde ve 2.8 gomine mesafedeki üstüvani şamandıra, bu civardaki üç gemi emkammününle atılmış ve çamur içine gömülü tavalardan başka bir şey kalmamış olduğundan dolayı kaldırılmıştır.

Bu şamandıralardan mahru'î şamandıra Bababurnu fenerinin 130 derece hakkı cihetinde tasriben 2 1/2 gomine mesafedeki bir batık tekne üzerine konmuştur. Bu şamandıra ile Bozahanedeki ilk mektep binasının şimal köşesine mevslı hattın cenub kısmının tamamen temizlenmiş ve gemilerin demirlemesine engel teşkil edecek mani kalmamıştır.

Diğer batık gemilerin çıkarılmasına devam edilmekte olup temizlenmelerinde keyfiyetin ayrıca bir ilân ile bildirilmesi mukarrer olmuştur.

2 - Mehaz: Zonguldak mıntaka liman reisliğinin 2/10/942 ve 3305 sayılı telgrafı.

Müracaat olunacak harita: 1233 numaralı İngilizce Ereğli Portolon. (667)

Türk Basın Birliği ve Ortakları

Resmî ilânlar

KOLLEKTİF ŞİRKETİNDEN:

İstanbul sicilli ticaret dairesinin 28733 sicil numarasında tükayyed ve İstanbulun bütün yevmi gazetesinin t/esc'lar olduğu Şirketimizin mukavvelasının 6 uncu maddesinde şirketimizin mevzuu işigali:

Resmî daire veya o hükümdeki dairelerin ve müesseselerin ticarî mahiyette olmayan ilânlarının gazete ve mecmualarda vesair ilân yapılan yerlerde neşri için kabul ve neşir vasıtalara neşirine neşrine tavassuttur.

Bu itibarla RESMÎ DAİRELER, bütün gazetelerde ve mecmualarda neşirini istedikleri ilânlarını bundan böyle:

İstanbul Ankara caddesi No: 80 de bulunan
Türk Basın Birliği ve Ortakları

Resmî ilânlar Şirketi

ne gönderilmesini ve ilânların günü gününe neşirini temin ettiğimizi ilân ederiz.

ADAMI İKTİDAR VE BELGEVŞEKİĞİNE
KARŞI

FORTOBİN

SAYILI MUAVENET VEKÂLETİNİN RUHSATINI HAİZDİR

HER ECZANEDE BULUNUR POSTA KUTUSU 228

REÇETE İLE SATILIR

Gümrük muhafaza Genel komutanlığı
satılma komisyonundan:

Kavuşuğu daireden verilmek üzere 240 lira muhammen bedelle 30 çift lastik çizmelerin yaptırılması pazarlığı 21/10/942 Çarşamba günü saat 15 de yapılmış ve 18 liradır. Şartnamesi komisyonunda görülebilir. İstekli teminat makbuzatları Galata - Muhane caddesi 54 numaradaki komisyon gelmeleri. (624)

GÖZ DOKTORU

Nuri Fehmi Ayberk

Haydarpaşa Nümune hastanesi
göz mütehasısı
İstanbul Belediye karşısı.
Tel. 23212

TIYATROLAR

İstanbul Belediyesi
Şehir Tiyatroları
Bu akşam saat 20,30 da
Komedi Kısım
Yalancı
Yazan: Carlo Goldoni
Cumartesi ve Pazar günleri 15,30 da
matine

Doktor İ. Zati Ö.

Belediye karşısındaki muavenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Güzel

Büyük Anneler

Genç ve Taze görünmek için Bu basit ve Kolay usulü tecrübe ediniz

Saf ve hazmettirilmiş süt kreması ve zeytin yağı, diğer gizli cevherlerle karıştırılarak beyaz renkte (yağsız) Tokalon kreminin istihzarında yirmi seneden beri kullanılmakta olan meşhur formüle ithal edilmiştir. Bu krem, cildinizi serian besler ve gençleştirir. Tenin çizgi ve buruşukluklarını ve gayri saf maddelerini giderir ve cildi tazeleştirir ve nefis bir koku ile tâtir eder. Fazla kılaların neşvünemasına sebebiyet vermez. Malûmdur ki Fransız kadınları bugün bir kaç sene evvelkilerine nazaran umumiyetle daha güzeldirler. Mütahasıslar bunun sebebini Tokalon kreminin vasil istimaline atfediyorlar. Aylık satışı hemen bir milyonu bulmaktadır. Siz de bugünden itibaren bu kremi kullanmaya başlayınız ve her sabah daha güzel görününüz. Tokalon kreminin müsmir neticeleri garantilidir. Aksi takdirde paranız izde edilir.

Darmstadt E. Merck evinin

Eski Aile Arması

alâmeti farika olarak kullanılmakta ve üç asra yakın bir zamandan beri durmadan devam eden yaratıcı ananeye işarettir. MERCK ismi bütün dünyada başarının ve üstün vasfın timsalidir.

E. Merck

KİMYA FABRİKASI
DARMSTADT

